

90 MIN OPPITUNNIN KULKU

Aktiviteetti 1: Pakolaisen tarina

Kouluvierailijat esittelevät itsensä lyhyesti ja kertovat oman tarinansa. Oppilaille kerrotaan, että lopputunnista jää vielä aikaa vastata tunnin aikana nouseviin kysymyksiin ja että vierailijoilta voi kysyä mitä vaan Somaliaan tai pakolaisuuteen liittyvää asiaa.

Jos et käytä kouluvierailijaa, voit näyttää oppilaille videon kouluvierailijan kertomuksesta: <https://youtu.be/Ulj0DlwhCoU>

Jos ryhmässä on lapsia, joilla itsellään on pakolaistaustaa, tämä tulee ottaa huomioon oppitunnin suunnittelussa ja teeman käsittelyssä siten, että pakolaistaustan itse omaava lapsi ei joudu pakolaisen rooliin harjoituksissa.

Aktiviteetti 2: Miksi ihmisestä tulee pakolainen?

Pyydä oppilaita kirjoittamaan tummennettujen sanojen määritelmä paperille tai miettimään ryhmissä, mitä sanat heidän mielestään tarkoittavat. Lopuksi vastaukset käydään läpi ryhmien kanssa. Sanojen määrittelyä varten ei tarjota yhtä oikeaa vastausta, vaan niiden tarkoituksena on herättää ajatukset päivän teemaan.

Pakolainen: Pakolainen on paennut kotimaastaan sotaan, levottomuuksia tai ihmisoikeusrikkomuksia ja jolle myönnetään turvapaikka vastaanottavassa maassa. Kaikki suomen saapuvat ihmiset eivät saa turvapaikan hakijan statusta, vaan osa ihmisistä käännytetään takaisin kotimaahansa.

Afrikan sarvi: Djiboutia, Etiopiaa, Eritreaa ja Somaliaa kutsutaan Afrikan sarveksi, sillä ne muodostavat sarven muotoisen alueen Koillis-Afrikassa.

Kehitysyhteistyö: Esimerkiksi rikkaiden maiden verorahoista tai järjestöjen lahjoituksista köyhemmille maille annettavaa rahallista tukea, jotta maat kehittyisivät.

Kuivuus: Kuivuutta esiintyy, jos sateet jäävät jatkuvasti alle keskivertoisen sademäärän. Jotkut alueet ovat luonnostaan hyvin kuivia, joten niillä voi sataa normaalistikin vain kerran vuodessa mutta elämä myös vaikeutua todella paljon, jos sateet jäävät tulematta. Siksi kuivuus tarkoittaa eri paikoissa eri asiaa. Ilmastonmuutos pahentaa kuivuutta mutta sitä voidaan myös torjua istuttamalla kasveja tai vähentämällä puun polttoa.

Sota: Sota voi olla maiden välinen aseellinen yhteenotto. Nykypäivänä yhä useammat sodat tapahtuvat kuitenkin valtioiden sisällä erilaisten ryhmien välisenä yhteenottoina. Monet joutuvat jättämään kotinsa, oman työn harjoittaminen ei ehkä ole mahdollista ja lapset eivät pysty käymään koulua. Koko valtio voi lakata toimimasta, eikä pysty enää tarjoamaan turvaa sen asukkaille. Myös ympäristöongelmat ja köyhyys pahenevat, kouluja, teitä ja taloja tuhoutuu ja jäljet näkyvät yhteiskunnassa ja ihmisten elämässä pitkään. Usein sotien taustalla on köyhyyttä, joten sotia voidaan torjua kehitysavulla tai puuttamalla vaikkapa kuivuuteen ja muihin ympäristöongelmiin.

Lopuksi voit kysyä oppilailta, kuinka monta pakolaista he arvelevat maailmassa oleva? Vastaus on 65,3 miljoonaa, joista suurin osaa asuu oman maanasa sisällä. Ulkomaille paenneita pakolaisia on noin reilu 20 000 miljoonaa, joista suurin osa tulee Afganistanista, Syyriasta ja Somaliasta.

Aktiviteetti 3: Still-kuva harjoitus

Oppilaat jaetaan viiteen ryhmään, joista jokainen saa luettavakseen yhden tarinan. Kun jokainen on ryhmä on mielestään vastannut keskuudessaan kysymykseen riittävän hyvin, he valmistavat tarinasta 2-3 still-kuvaa, jotka yksi ryhmäläinen esittelee muulle luokalle.

Kouluvierailija/opettaja lisäksi haastattelee kuvassa olevia ihmisiä heidän ajatuksistaan ja tunteistaan. Sopivia kysymyksiä voivat olla esimerkiksi:

- Millaisia henkilöitä näihin asioihin liittyy?
- Millaisia vaihtoehtoja heillä on osallistua tapahtumien kulkuun?
- Mitkä motiivit (taustasyyt) ohjaavat heidän valintojaan?

Lopuksi roolit ravistellaan pois ja oppilaita pyydetään hyppäämään paikoillaan eli hyppäämään pois roolista takaisin omaan elämäänsä.

Aktiviteetti 4: Kysymykset, palaute ja loppuvideo

Lopuksi oppilaat voivat esittää vielä kysymyksiään kouluvierailijalle ja heiltä kerätään lyhyt palaute liimalapuille tai paperinpaloille kysymyksiin:

- 1) Mikä oli tunnissa parasta?
- 2) Mitä uutta opit?
- 3) Mitä jäit kaipaamaan?

Lähetä palautteet
hankekoordinaattorillemme
Abdirahim Sufille
abdirahim.sufi@somaliaverkosto.fi

Kuvaa palautteet ja lähetä ne hankekoordinaattorillemme. Käytämme kaikkia palautteita kouluvierailuiden kehittämiseen ja raportointiin.

Aktiviteetti 5: Loppuvideo

Lopuksi oppilaille näytetään videokertomus siitä, mitä kehitysyhteistyöllä voidaan saada aikaan.

Videon löydät osoitteesta:
<https://youtu.be/qY-CnD4B2S4>